

Notat vedr. 10. klasse

10. klasse er et ekstra skoleår, hvis en elev har brug for at blive bedre i nogle fag eller er usikker på sit valg af ungdomsuddannelse.

Der findes flere varianter af 10. klasse som udbydes af kommunerne, og som kan foregå i grundskolen, 10. klassecentre, ungdomsskoler, fagskoler eller erhvervsskoler.

Oprindeligt er 10. klasse tænkt som værende et ekstra afslutningsår på folkeskolen, men 10. klasse bør fremadrettet i langt højere grad tænkes og anvendes som starten på en ungdomsuddannelse.

Ved yderligere at placere 10. klasse på en erhvervsskole, befinder eleverne sig i et erhvervsrettet læringsmiljø, hvor undervisere og vejledere har gode muligheder for at motivere og kvalificere eleverne til at fortsætte i en erhvervsuddannelse, som derved på baggrund af et oplyst grundlag, bliver et aktivt tilvalg for eleverne.

Ordinær 10. klasse

Ordinær 10. klasse udbydes hovedsagelig i tilknytning til grundskolen eller 10. klassecentre. I ganske få tilfælde er undervisningen henlagt til institutioner, der udbyder erhvervsuddannelser

Der indgår brobygning til ungdomsuddannelserne eller en kombination af brobygning og ulønnet praktik med et uddannelsesperspektiv. Brobygningen er obligatorisk i en uge, men der er mulighed for frivillig brobygning i op til fire uger.

En EVA-rapport fra 2016 viser, at elever, som tager en 10. klasse placeret i tilknytning til folkeskolen, forlader 10. klasse med ringere faglige kvalifikationer, end de gik ind i 10. klasse med.¹ Dette er problematisk og kalder på, at andre modeller for 10. klasse i højere grad sættes i spil.

Eud10

Eud10 blev indført med den seneste erhvervsuddannelsesreform og er en 10. klasse rettet mod erhvervsuddannelserne. Eud10 er for de elever, som er motiverede for en eud, men som ikke har de faglige forudsætninger for at starte på en erhvervsuddannelse eller som er uafklaret om deres eud-valg. Alle kommuner er fra 1. august 2015 forpligtet til at tilbyde eud10.

Eud10 udbydes på erhvervsskoler, grundskoler, 10. klassecentre og ungdomsskoler. Der er forskellige varianter af, hvordan kommunerne sammensætter eud10-tilbuddene inden for de forskellige institutionstyper.

Eud10 indeholder den obligatoriske del af 10. klasse, samt en valgfri del, der giver introduktion til erhvervsuddannelserne. Dermed bidrager eud10 til, at den unge bliver afklaret ift. valg af ungdomsuddannelse.

29 kommuner har lagt eud10 fuldt ud på en erhvervsskole.

6 kommuner har lagt eud10 som en kombination mellem 10. klassecenter og en erhvervsskole.

41 kommuner udbyder eud10 i 10. klassecentre

¹ Effekten af kommunale 10.-klassetilbud – placeret i tilknytning til en folkeskole for skoleårene 2008/09-2012/13. EVA 2016

14 kommuner tilbyder eud10 via ungdomsskolen.
5 kommuner har valgt andre kombinationer.²

Da eleverne allerede har motivation for en erhvervsuddannelse, er det afgørende, at eud10-forløbet placeres i en erhvervsrettet faglig kontekst på en erhvervsskole, så motivationen bibeholdes. Kommunerne bør derfor forpligtes på, at eud10 skal ligge på en erhvervsskole.

20/20-ordningen

Med eud-reformen blev 20/20-ordningen også ændret. Den kombinerer nu 10. klasse og grundforløb 1 på en erhvervsuddannelse med normeret 20 uger på hver.

Eleverne på 20/20-ordningen skal ved skoleårets start have 02 i dansk og matematik, da eleven skal følge såvel grundforløbsundervisningen og 10. klasseundervisningen fleksibelt hen over skoleåret.

Uddannelsen retter sig mod unge, der ønsker at få elementer fra 10. klasse og samtidig få et grundforløb 1 samlet på et år - altså afklarede unge, som ønsker en erhvervsuddannelse, men samtidig ønsker at løfte sig generelt fagligt.

Modellen tilrettelægges som et samarbejde mellem kommunen (via beslutning i kommunalbestyrelsen) og erhvervsskolen.

Det er en god ordning, men kun 18 kommuner har dog valgt at oprette et 20/20-tilbud. Kommunerne bør derfor forpligtes på tilbyde en 20/20-ordning. Visse steder tilbyder kommunerne ordningen så sent, at de unge reelt ikke kan nå at søge den og derved ser man nogen steder manglende tilslutning til ordningen.

10. klassecentre på erhvervsskolen

4 kommuner har lavet driftsoverenskomst med den lokale erhvervsskole og udlagt hele 10. klassecentret på erhvervsskolen. Det fungerer rigtig godt og bør tjene som inspiration for andre af landets kommuner.

Se Learnmark case senere i notatet, hvor over 50 % af eleverne vælger en erhvervsuddannelse efter 10. klasse i skoleåret 2015/2016.

² Spørgeskemaundersøgelse om kommunernes organisering af 10. kl., søgning og optagelse for skoleåret 2015/16 for de erhvervsrettede ordninger eud10 og 20/20 m.m. Gennemført i december 2015 og januar 2016. 95 kommuners besvarelser ligger til grund for opgørelsen. MBUL

MBUL rundspørge om kommunernes organisering af 10. klasse 2015/2016 jf. note 2

Ordinær 10. klasse

Kun i alt 9 kommuner har henlagt den ordinære 10. klasseundervisning til institutioner, der udbyder erhvervsuddannelser - 5 kommuner har henlagt dele af dele af 10. klasseundervisning til erhvervsrettede institutioner, mens 4 kommuner har henlagt al 10. klasseundervisning - altså lagt hele deres 10. klassecenter på en erhvervsskole.

Eud10

67 kommuner har oprettet eget eud10 tilbud i kommunen.

18 kommuner har oprettet eud10 tilbud i samarbejde med en eller flere kommuner.

9 kommuner har købt eud10 tilbud hos andre kommuner.

1 kommune uoplyst.

(De resterende 3 kommuner har ikke afgivet svar i undersøgelsen).

I skoleåret 2015/16 søgte 1709 elever eud10, og af dem blev 1690 elever blev optaget (de resterende 19 sprang fra eller valgte et andet tilbud).

20/20-ordningen

Kun 18 kommuner har oprettet en 20/20-ordning, heraf har 10 kommuner oprettet ordningen på en erhvervsskole.

314 elever søgte en 20/20-ordning, og der blev optaget 311 elever. Ingen blev afvist pga. manglende adgangskrav (de resterende 3 sprang fra).

Caseskole: Learnmark Horsens

Erhvervsskolen Learnmark i Horsens er en af de skoler, der har fuld driftsoverenskomst med kommunen ift. til at udbyde al kommunens 10. klasseundervisning under navnet *Step10*.

Step10 indeholder alle 10. klassemodellerne og retter sig indholdsmæssigt både mod erhvervsuddannelserne og de gymnasiale uddannelser.

I skoleåret 2015/2016 valgte i alt 50,45% af de 224 elever, der har været tilknyttet Step10 på Learnmark at fortsætte på en erhvervsuddannelse. Søgningen var størst fra et 10. klasseforløb med en erhvervsuddannelsesprofil.

Søgemønstre 2015-2016 fordelt på eud10 og gym10:

Fra eud10 søgte de mod:	Antal	Procent
eud	89*	80,91
stx	6	5,45
hhx	4	3,64
htx	1	0,91
hf	4	3,64
andet	6	5,45
I alt	110	100

*Heraf 22 turbo10 elever (20/20 modellen)

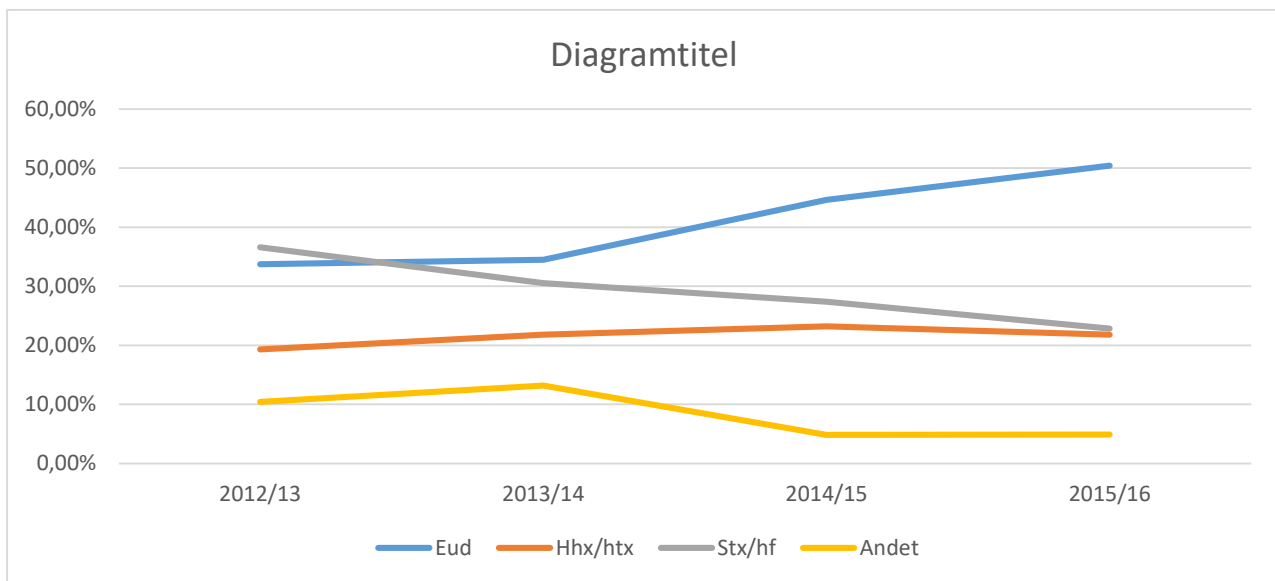
Fra gym10 søgte de mod:	Antal	Procent
eud	24	21,05
stx	32	28,07
hhx	27	23,68
htx	17	14,91
hf	9	7,89
andet	5	4,39
I alt	114	100

Samlet	Tal	Procent
eud	113	50,45
stx	38	16,96
hhx	31	13,84
htx	18	8,04
hf	13	5,80
andet	11	4,91
I alt	224	100

I alt søgemønster på Learnmarks Step10 tilbud fra skoleåret 2012/13 til 2015/2016

Herunder ses søgermønsteret på de elever, der har været tilknyttet Step10 fra skoleåret 2012/13 til skoleåret 2015/16.

	Eud	Hhx/htx	Stx/hf	Andet
2012/13	33,7%	19,3%	36,6%	10,4%
2013/14	34,5%	21,8%	30,5%	13,2%
2014/15	44,6%	23,2%	27,4%	4,8%
2015/16	50,4%	21,8%	22,8%	4,9%

Tabellen viser en øget søgning til erhvervsuddannelserne på 16,7% og til hhx og htx på 2,5%. I samme periode er der et fald i søgningen til stx/hf på 13,8%.

Derudover har Step10 bidraget til, at gruppen "Andet" er faldet med 5,5%. Dvs. der er 5,5 % flere elever, der tidligere ikke valgte en ungdomsuddannelse efter 10. klasse, som i skoleåret 2015/16 nu vælger enten en gymnasial uddannelse eller erhvervsuddannelse.